

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

РІК ВИДАННЯ • JAHRGANG 68

СІЧЕНЬ • JANUAR 2016 • Nr. 1 (2933)

ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

ВИПРОСТУЙТЕ ОПУЩЕНІ РУКИ – ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Петро Гуменюк, «Різдво»

На Різдво Христове людина неначе покидає землю, віддаляється від проблем, клопотів, переноситься у світ надій, по-дитячому лине до небес вдивляючись у сяйво Вифлеємської зорі, побожно адорує Новонароджене Дитячко Ісуса – Спасителя світу. Кожен з нас заздалегідь старається, щоб у день Різдва Христового і на всі Різдвяні свята була у хаті гарно прикрашена ялиночка, а поруч невеличкий куточок із зображенням Різдва: вертеп, або хоча б образочок з Дитятком Ісусом, і при тому в оселі відчувається солодкий запах свіжого дідуха.

Продовження на 2 стор. ►

РІК МИЛОСЕРДЯ З УКРАЇНСЬКОЮ ІКОНОЮ

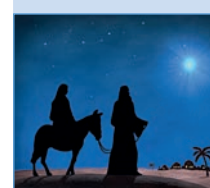
8 грудня Папа Римський Франциск офіційно відкрив Рік Милосердя у католицькій Церкві. Він прагнув, щоб у цей день під час врочистих святкувань на площі св. Петра у Римі була присутня ікона «Милосердя Двері» з греко-католицького храму в Ярославі. Ця культова ікона є світовим символом Божого милосердя. Формально вона є власністю музею в Ярославі, але на щодень перебуває у греко-католицькій церкві Преображення Господнього в Ярославі.

Продовження на 4 стор. ►

18 грудня 2015 року Єврокомісія погодилася запустити механізм запровадження безвізового режиму. Україна, рухаючись шляхом болісних реформ та війни з Росією, добилася отже масштабного успіху. Його всі українці чекали, але далеко не всі вірили, що офіційний Київ справиться із завданням і виконає вимоги Брюсселя. Це також велика перемога проукраїнської Європи над проросійською, яка достатньо сильна в «старому світі». Коли саме громадяни України зможуть їздити до країн ЄС без візи в паспорті?

Про це пишемо на стор. 5

На Нього ми уповаємо, в Його руки віддаємо долю нашу Народу та Церкви і кличемо: Ти еси Бог наш, а ми люди твої, Твоя частка, Твоє насліддя.

На сторінці 2 знайомимо вас з Різдвяним Посланням наших Владик з Західної Європи

ВИПРОСТУЙТЕ ОПУЩЕНІ РУКИ – ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

▼ Продовження. Початок на 1 стор.

Це все переносить нас у ті часи, коли народився Предвічний Цар. Нам так хочеться того різдвяного тепла, яким наповнене любляче Серце Спасителя. Ми настільки перевтомлені життєвою борнею, що з радістю й довірою, трепетом в душі разом з Марією та Йосифом падемо на коліна перед Дитятком Ісусом, і нам хочеться заплакати. У цю благоговійну мить перед нами відкривається Небо, де ангели безнастанно славлять Божу велич, де всі радіють і співають, всюди царює мир і любов. Нам хочеться залишитися у цьому святому товаристві, нас більше не приваблюють світові марноти та гонитва за вітром. Час зупиняється, і все навколо стихає, чути тільки радісний спів ангелів і ніжний шепіт молитви Марії і Йосифа: *Нехай так буде!*, адже вони обоє цілковито віддалилися незбагненній Божій волі. І нам хочеться тоді сказати: *Ісусе, ти бачиш моє серце, часто таке тверде й закамяніле, – прости мені. Навчи мене прийняти Твоє Слово, Твою любов, Твоє тепло, як це зробили Марія і Йосиф. Допоможи мені знайти прихованого ідола, який заважає мені поклонятися Господеві.*

Переживаймо Різдво в молитві, любові та родинному теплі. Вчімося робити це не з примусу і не лицемірно, а щиро і з радістю. Повернімося в дитинство, забудьмо про щоденну метушню та непотрібні переживання. Не берімо приклад з бідних людей, які – кожен зі своїх власних оправдань –

не відчинили двері для Пресвятої Родини.

Вітаємо вас, дорогі наші читачі, з величним святом Різдва Христового! Хай світло Вифлєемської зорі проганяє темряву життєвих сумнівів і спокус. Бажаємо вам завжди відчувати та вірити в тепло Божої невичерпної Любові, яку Він показав нам, передусім через свого Єдинородного Сина в яслах. Пам'ятайте, що лише чисті й невинні серцем можуть побачити в цих яслах правдивого Бога і зрозуміти, як Він близько, і що Він безмежно любить нас. Нехай Новонароджений Ісус щедро благословить Вас!

Отець Віталій Попадюк, ЧСВВ, «Місіонар»

3 НАМИ БОГ!

З нами Бог, розумійте народи, і покоряйтеся, бо з нами Бог... Люди, сидячі в темлі, виділи світло велике. З нами Бог. Ви, що живете в стороні темряви й смерті, небесне світло вас просвітить, бо з нами Бог. Дитя родиться нам, і Син, даний нам. З нами Бог. Він є Богом могутнім, Владикою, Князем мира. З нами Бог. Отцем будучого віка. З нами Бог.

Спасителю наш, Христе. Розважаючи тайну Твого народження, стаємо перед Тобою яко Дитиною, зложеною в яслах у вифлєемському вертепі, та з Пречистою Дівою Марією, Твоею Матір'ю, зі святим Йосифом, її обручником, з убогими покірними пастирями й зі східними мудрецами поклоняємося Твоєму Божеству і Твоєму Чоловіцтву та Божій Твоїй Особі – іконостасі премудрости Бо-

жого Слова. (З проповіді Митрополита Андрея до духовенства та вірних на Святий Вечір 1944 року)

ДОБРА ВІСТКА ДЛЯ ВСІХ

Могутнє то світло з неба, як і могутня та пісня землі, розходить по світі доброю вісткою, радістю Євангелія. Як же різна та радість від тої другої, що нею тішаться грішники. Як же відмінна та добра вість з неба від усякої вісти, що її грішники в своїй нужді називають доброю. Вість з неба ясна, як кришталь, а чиста, як джерело свіжої води. Лиш чисті серця вповні відчують ту радість, лиш щирі серця, хоч і слабкі, приймають Добру Вість Євангелія. Вона не з цього світа, можна її відчувати і під хрестом, а навіть під хрестом краще її розуміється й оцінюється. Вона має дивну силу, осолоджує найбільші терпіння, вчить їх зносити, а душу підносить у небо, вказує на лучшу, щасливу будучину.

Празник Христового Різдва є празником християнської радості. Тихої, чистої й покірної. Це празник, в якому тішаться вбогі духом, терплячі, упокорені й переслідувані, голодні й спрагнені справедливості. До них усіх, до вас усіх, де би ви не були, звертаюся з Євангелієм, з радісною потіхою: *Випропустуйте опущені руки і знеможені коліна. (З пастирського послання Митрополита Андрея до духовенства і вірних «Христос Раждається!», 6 січня 1936 року)*

СПІЛЬНЕ РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ ЄПАРХІВ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В ЗАХІДНІЙ ЄВРОПІ

ВСЕЧЕСНІШІ ОТЦІ, ПРЕПОДОБНІ БРАТИ І СЕСТРИ В МОНАШЕСТВІ, ДОРОГІ В ХРИСТІ БРАТИ І СЕСТРИ!

Празник Різдва Христового наповняє нас усе новою радістю і зодягає в нову силу, бо як каже коляда: *Бог предвічний народився!* При вифлєемських яслах ми краще як деінде розуміємо глибину Божої мудрості, що керує усім буттям.

Ангел Божий, який зійшов колись до пастирів, сходить і нині на землю і повторює нам оте давно вже сказане слово: *Бог предвічний народився!* Той самий ангел Божий і сьогодні, у сумній темряві нашого часу, серед страху й огірчення проганяє з людських сердець ненависть і брехню, байдужість та зневіру і вкладає в них надію. Той самий ангел Божий у тиху різдвяну ніч співає і сьогодні: *...слава на висотах Богові і мир людям на землі...* Той самий ангел Божий виразно кличе, що Бог не тільки перебуває в храмах, але перебуває всюди, де люди його призивають. Він є у стаєнці убогій, у хатині нужденній, в тюрмі й в лікарні, там, де люди голодують, воюють і мерзнуть, де правда закована, де свобідно жити не можна, де заборонено визнавати Бога.

В різдвяну ніч являється нам світло, про яке вже давно писав Ісаїя пророк: *Народ, що у п'ятні ходить, уздрів світло велике; над тими, що живуть у смертній тіні, світло засяяло* (Іс. 9,1). Попри це, чимало людей досі живе в країні п'ятні; чимало людей досі страждає від міжнародних кон-

фліктів, нещастя голоду, недуг, безробіття, руйнування навколишнього середовища. За фасадами модерних здобутків так багато задурення, брехні. І все ж, у цій темряві світить світло, можна сказати, світить багато світл: всепрощення, доброти, любови, поєднання, зрозуміння. Всюди, де тільки є люди доброї волі, там і заходить небесне сяйво того Божого світла, *...що освічує кожну людину, яка приходить на цей світ...* (Ів. 1,9).

Для нас, християн, що живемо вірою, світлом істинним є Христос, Син Божий. А ми є свідками світла чи, як каже Євангеліє: *Ми є синами світла*. Ми несемо це світло серед темряви наших днів. Мерехтить воно в наших руках наче оця вифлєемська зірка. Це світло правдиве, світло нашої віри і нашої надії.

Саме з даром світла Божого приходить до нас Церква, щоб за старинним звичаєм скласти нам різдвяні побажання. Нехай Божа Дитинка Христос – Спас наш, завітає до кожної української хати і до кожної душі, особливо до тих скорбних сердець, що терплять. Нехай радість і мир наповнять серця Ваші, а в душі нехай кріпиться надія. Особливе привітання і святочні побажання Церква дарує тим, які опинилися в зоні війни, які мусили залишити свою землю; тим, які на фронті боронять батьківщину від зазіхань

диявола. Побажаймо їм наснаги аж до перемоги над темрявою, адже, Різдво Христове дарує розраду усім.

Тиха ніч, дивна ніч!

Тихий сон все сповив...

З радістю в серці Марія не спить –

Дивне Дитятко у яслах лежить!

Тиха ніч, свята ніч, сповила землю, ясна зоря над вертепом засяяла, ангели пісню співають, пастирі чудові диво подивляють, волхви з дарами спішаються, небеса ликують, земля веселиться, бо народився Христос Спас із Діви чистої.

Уся вселенна віддає поклін Царю віків: небо посилає звізду, ангели приносять пісню, земля дає вертеп, пустеля – ясла, рід людський – Діву непорочну, Матір Бога нашого. Радіймо всі й веселімся, вітаймо один одного з Різдром Христовим, пісню співаймо і торжествуймо, бо Бог предвічний народився, прийшов днес із небес, щоб спасти люд свій весь. Він Бог всемогутній, цар неба й землі, а ім'я йому Еммануїл, тобто з нами Бог. На Нього ми уповаємо, в Його руки віддаємо долю нашого Народу та Церкви і кличемо: Ти еси Бог наш, а ми люди твої, Твоя частка, Твоє насліддя. На Тебе всю надію покладаємо!

Христос раждається!

Славте Його!

Дано в Мюнхені, Лондоні, Римі, Парижі, 22 грудня 2015 р. Б.

в празник Зачаття Пресвятої Богородиці св. Анною.

† ПЕТРО (Крик), Апостольський Екзарх для українців у Німеччині і Скандинавії

† ГЛІБ (Лончина), Єпископ Єпархії Пресвятої Родини в Лондоні, Апостольський Візитатор для українців в Ірландії

† ДІОНІСІЙ (Ляхович), Апостольський Візитатор для українців в Італії та Іспанії

† БОРИС (Гудзяк), Єпископ Єпархії св. Володимира в Парижі, Апостольський Делегат у Швейцарії і країнах Бенілюксу

РОДОВІД ІСУСА

Автор: Роман Михайлюк

1. РІД

Месія належав до царського роду. Його Мати та опікун походять з покоління Давида. Цар Давид спочатку був звичайнісіньким пастухом і вже пізніше через помазання Боже став царем.

У Біблії слово «рід» окреслює низку поколінь, які змінюють одне одного, але мають спільне походження. Тобто рід – це певна кількість кровно-споріднених осіб, які проживають в різному часі та в різних місцевостях. Також в Біблії словами рід, родоводи підкреслюється солідарність людей у благословенні. Саме через це в Матеевому родоводі Ісуса включене ім'я Авраама. Авраам є батьком тих, хто вірував. Ісуса називають сином Авраама. Іншими словами Ісус є той, котрого патріарх хотів бачити, однак не бачив, але вірував в те що Він прийде у свій час.

Сьогодні дуже модно досліджувати свою генеалогію, своє походження. З якого роду походять мій батько чи мати, дідусь чи бабуся, яке становище у суспільстві займали наші пращури. Можливо, належали до якогось княжого, королівського чи дворянського роду. Якщо вже дослідили, що в нашому роді була якась поважна особа, то нашої радості немає меж. Ми тішимося, часто наголошуємо на прізвищі, що надає нам певну історичну чи суспільну перевагу над іншими людьми.

Найважливіше, що маємо усвідомити собі: ми є християни. Цей рід є набагато поважнішим і ціннішим, ніж інші роди. Бути християнином означає бути теж Царського роду, який бере свій початок і основу на Небесах, де перебуває сам Христос-Цар. Тому, пам'ятаймо: наше коріння в землі, наше гілля у Небі.

2. ХРИСТОС-ПОМАЗАНИК

Про Ісуса Христа в цьому переліку поколінь ідеться наприкінці. Христос з грецької мови перекладається так само, як і Месія з давньоєврейської, тобто, Помазаник. Через помазання в Старому Завіті передавали владу царя, первосвященника, пророка. Ісус Христос, будучи помазаником Божим, є Царем всього земного і небесного. Тобто Син Божий і Син Марії є Володарем усього матеріального і нематеріального, того, що можемо побачити, відчути, і того, чого не можемо досягнути навіть своїм людським розумом. Будучи ще перед сотворенням світу з Отцем в Небі, Він вже був Паном і Володарем усієї Вселенної.

Цікаво, що починається родовід Ісуса з того,

що Його названо сином Давида, але Христос не зустрічався з ним особисто, адже останній жив за багато століть раніше. Закінчується він теж Ісусом, що зветься Христом. Цар Давид був помазаний на своє царювання Богом, а Ісус Христос є Помазаником, а одночасно і Тим, хто помазує на царювання. Всяке царювання чи панування починається у Христі і завершується теж у Ньому. Хто має владу наділяти повноваженнями, надавати можливість володарювати, як не сам Володар?

Ми є християнами. Ми теж є помазаниками Божими. Вже від створення світу Бог наділив людину повноваженнями володарювати над земними звірами, птицями небесними, над рослинністю. Тобто ми також у певний спосіб маємо владу царювати, але не таку владу, яку має сам Бог. Перед його володарством ми повинні упокоритися, схилити голови, тому що він Цар над Царями.

Те, що ми є царями, найперше означає, що ми повинні цілковито й безумовно володіти собою, своїми пристроями, що ми не повинні бути рабами загальноприйнятих поглядів чи моди, якихось речей чи сотворінь. Ми повинні приймати рішення, відчуваючи власну відповідальність перед Богом, який як Цар є паном кожного з нас.

МОЛІМОСЯ

Господи Ісусе Христе! Маленьке Дитятко, що повсякчас народжуєшся на престолах усього світу! Царю Вселенної! Ти Сотворитель усього, а у Різдві приймаєш природу свого створіння. Віримо і визнаємо, що ти Бог над богами і, крім Тебе, не має інших богів. Ми є підданими Твого царства, хоча Ти називаєш нас своїми братами і сестрами. Дякуємо Тобі за дар сотворення і відкуплення людського роду. Дякуємо за те, що повсякчас перебуваєш з нами, покріплюєш нас і підтримуєш усе довкола. Дякуємо, що знову і знову народжуєшся в наших серцях і відроджуєш їх у любові. Дай нам ласку бути гідними твого помазання. Хай ідемо у цьому житті стежками твоїх навчань і особистого свідчення. Освітлюй наш шлях, подібно як освітив блиском вишпелюєвої зорі путь мудрецам до своєї стаєнки, в якій прийшов на цей світ. Хай у нас постійно жевріє вогонь любові і милосердя. Навчи нас справжньої праведності й покорі, що буде засвідченням Твого перебування у світі. Будь прославлений усіма створіннями, небесними і земними, нині, завжди і на віки вічні. Амінь.

о. Йосафат Вороцянка, ЧСВВ, «Місіонар»

НОВА ЄПАРХІЯ

Святіший Отець поблагословив рішення Синоду Єпископів УГКЦ про створення Кам'янець-Подільської Єпархії з осідком в м. Хмельницькому, виокремивши її з території Тернопільсько-Зборівської Архiepархії та підпорядкувавши її цьому митрополичому осідкові. Душпастирська опіка на Хмельниччині дотепер координувалася через Хмельницький та Кам'янець-Подільський деканати. (Радіо Ватикан)

МАТИ ТЕРЕЗУ ПРОГОЛОСЯТЬ СВЯТОЮ

Церемонія запланована на вересень 2016 р. Провести її планують в Італії або в Індії. Католицька черниця Тереза народилася в Калькутті 1910 року. Понад сорок років допомагала злидненним, хворим і сиротам. Її канонізація стала можлива після того, як Папа Римський Франциск

визнав дивом зцілення бразильця, у якого було кілька пухлин головного мозку. У 1979 році мати Тереза отримала Нобелівську Премію Миру. Коли в 1997 р. помирала її запитали, чи були в її житті вихідні або свята? Вона відповіла: «Так! У мене щодня свято!». Після смерті була беатифікована як блаженна Тереза з Калькутті. (Підробності-ТВ, «CREDO») **Із заповідей Мати Терези:** «Те, що ти будував роками, може зруйнуватися в одну мить. І все ж, будуй!», «Віддай світу найкраще, що маєш, і натомість отримаєш жорстокий удар. І все ж, віддай світу найкраще, що в тебе є!» (А.Ф.)

КПУ ПОЗА ЗАКОНОМ

Окружний адміністративний суд м. Києва за позовом міністерства юстиції заборонив діяльність Комуністичної Партії України. Церква офіційно засудила комунізм в енцикліці папи Пія XI *Divini Redemptoris*, опублікованій 19 березня 1937 року з підзаголовком «Про безбожний комунізм і про християнську соціальну доктрину». («CREDO»)

ДЕКОМУНІЗАЦІЯ ЗГІДНО ЗАКОНУ

«Венеціанська Комісія визнала право України на декомунізацію, і ми доведемо цей процес до кінця. Україна врахує технічні зауваження Комісії і продовжить курс на засудження комуністичного режиму та допоможе Європі засудити цей режим на міжнародному рівні», – Ганна Гопко, голова комітету Верховної Ради у закордонних справах. «Декомунізація для України, це невід'ємний елемент посттоталітарної трансформації, реформ та інтеграції з європейськими демократичними державами. І це підтвердила Комісія», – Володимир В'ятрович, голова Інституту Національної Пам'яті. **Венеціанська Комісія** – дорадчий орган Ради Європи з питань конституційного права, який надає висновки про відповідність проектів законодавчих актів європейським стандартам та цінностям. (А.Ф., Фейсбук)

ЧОРНОГОРІЯ ДО НАТО

Рада НАТО запросила Чорногорію приєднатися до Альянсу. Генсек НАТО Йенс Столтенберг заявив, що Боснія і Герцеговина, Грузія і Македонія також демонструють прогрес на шляху до членства. Міністр закордонних справ Чорногорії Ігор Лукшич вважає, що членство його країни в НАТО зміцнить безпеку всього балканського регіону. На думку київського оглядача Павла Нусса, Україна, де факто, стала асоційованим членом Північноатлантичного Альянсу, оскільки НАТО приймає активну участь в реформуванні українського оборонного сектора і доставляє Україні нелетальну військову техніку. (nv.ua, А.Ф.)

ЄС, РОСІЯ: САНКЦІЇ ПРОДОВЖИЛИ

Рада ЄС прийняла рішення продовжити економічні санкції проти Росії у зв'язку з ситуацією в Україні на шість місяців. Лідери ЄС зв'язують тривалість санкцій з повною реалізацією Мінських Угод, які мали бути виконані до 31 грудня 2015 року. В Угодах, між іншими, передбачено повернення Україні контролю за державним кордоном, що прилягає до Донбасу. (Корреспондент.net)

Ікона «Милосердя Двері» була створена у першій половині XVII ст. Правдоподібно на зламі XVII і XVIII ст. зберігалася у церкві Успення Пресвятої Богородиці на передмісті Ярослава. 17 серпня 1747 р. відбулося врочисте перенесення ікони до церкви Преображення Господнього у цьому ж місті. 22 листопада 1779 р. Апостольська Столиця визнала ікону чудотворною, а 8 серпня 1879 р. відбулася її коронація єпископськими коронами. У церкві Преображення Господнього зображення зберігалася до 1947 р.

Після депортації українців з Закерзоння у 1947 році ікону перейняли Майстерні Консервації Творів Мистецтва в Ярославі. 28 грудня 1977 р. ікона була передана у власність ярославського музею, а у 1978–1986 роках реставрована в Академії Мистецтв у Варшаві. 1993 р. вона повернулася до греко-католицької ярославської церкви Преображення Господнього. 18 серпня 1996 р.

РІК МИЛОСЕРДЯ З УКРАЇНСЬКОЮ ІКОНОЮ

▼ Продовження. Початок на 1 стор.

на Площі Ринок у Ярославі чудотворна ікона «Милосердя Двері» була коронована папськими коронами.

Патріарх Святослав: «Милосердя Двері» – це стародавня чудотворна ікона, яка була коронована в 1996 році. Це був момент великого відродження, зокрема Греко-Католицької Церкви в Польщі. І знаючи про цю ікону як про «Милосердя Двері», ми поділилися цією думкою з отцем Раньєро Канталамессою, який читав для нас реколекції, а він у свою чергу саме про цю набожність, саме про це почитання «Дверей Милосердя» в особі Богородиці розповів Папі. І Святіший Отець захотів, щоб та ікона прибула до Риму. Це чудо, що за один день вдалося поладити всі формальності й вона прибула вчасно і відкрила двері Милосердя для всієї Вселенської Церкви і з найвищого престолу Католицької Церкви промовляє про Україну і молиться за нас.

Ігор Горків, «Простір», Департамент Інформації УГКЦ

СКІЛЬКИ КОШТУЄ ГІДНІСТЬ ЛЮДИНИ?

Мати Тереза, пророк людської гідності, а сьогодні визнана Католицькою Церквою свята, завжди підкреслювала, що кожна людина є дитиною Божою. Вона, і жінки, які пішли за її прикладом і вступили в її чернече згромадження, йшли до людей, яких інші вважали непотребом світу: вмираючих, розкинутих по вулицях, тих, які були залишені близькими, забуті, і приречені до фізичної смерті. Місія Матері Терези полягала, передовсім, не в порятунку і продовженні їхнього життя, бо в багатьох випадках це було неможливо, а в глибокому – загоїти рани, нагодувати. Вона робила це для безнадійних людей у безнадійних обставинах з любов'язним, проникливим зором, який бачив глибинну, дану Богом, гідність кожної людини. І люди різних віросповідань чи узагалі без жодних, відчували, що вона вцілила «в десятку», в саме серце, ядро нашого людського буття.

Сама по собі гідність є абсолют, оскільки вона дана нам Господом, щоби провадити до Нього. І в цьому розумінні вона – божественна. Ми є особами, а тому прагнемо міжособистих стосунків, і без них ми просто не можемо бути особами. Це також походить від нашого Творця, і від нашої схожості до Бога, до Його образу. Бо Бог є триєдиний, і в Ньому є стосунки між Особами. І ми, створені на образ Божий, з божественною гідністю в своєму духовному ДНК, маємо властивість спілкуватися. Без відносин нам годі жити. Коли поламані наші міжособисті стосунки, ми в'янемо. Наші батьки, брати, сестри, друзі, жінки, чоловіки, наші сусіди, – усі порізнено потужно впливають на наше пережиття гідності.

Скільки разів гострий погляд, репліка, відвернена постава, образливе слово могли охолодити нашу духовну температуру?! Часом лукава

іскра від близької людини може просто нас заморозити. І крила гідності раптом опускаються, і наші ширяння перетворюються у падіння стрімголов. Натомість, слово благословення, жест поєднання, динаміка примирення, налагодження стосунків, постава близької нам людини чи громади, яка нас оточує, осіб, які підкреслюють нашу вартість, – наскільки це нас окрилює! Самоту, ізоляцію, ми сприймаємо як удар по нашій гідності. А стосунки здорові, прозорі і правдиві, нашу, Богом дану гідність, підкреслюють.

Що важливо, гідність залежить не лише від стосунків з ближніми в нашому щоденному житті. Наше пережиття власної гідності пов'язане також із матеріальними можливостями чи речами. Важко людині, яка в голоді та в холоді, без даху над головою, вповні відчувати свою гідність. Тому Христос вказує на важливість матеріальних

діл, адже існують певні матеріальні передумови для нашого автентичного пережиття власної гідності.

Бог так сотворив світ і нас у ньому, що матерія є матрицею чи канвою для нашої гідності.

Бути з Богом у божественній гідності може той, хто годує голодного, одягає нагого, відвідує ув'язненого, утішає засмученого. Постулати, які пов'язують матерію з нашою гідністю, багато разів закріплюються у Святому Письмі, і, зрештою, у Катехизмі Католицької Церкви. Богом дана гідність є невід'ємною, але може заняти збитку, якщо ми живемо не на висоті тієї гідності чи коли наші ближні нашу гідність осквернюють. Наша свідомість власної гідності соціально обумовлена не лише на мікрорівні (друг, дружина, свекор, сусід), але й також на макрорівні. Наші походження, етнічна тотожність, раса – це тонкі струни, на яких будь-який

дотик спонукає неодмінну вібрацію. На цьому рівні ми всі є особливо вразливими до питання нашої гідності.

Ми бачили, як увесь мусульманський світ піднявся, коли в Данії публікувалися карикатури на Магомета. Ми ж, українці, вкрай болісно переживаємо мовне питання. І після багатьох років штучних і нелюдських заборон, жаклих тортур нашої гідності, які відбувалися в часи тоталітаризму, ми повільно і болісно спинаємось до своєї гідності. Великим чудом і джерелом нашої радості повинен бути цей факт, що з усіма умиртвленнями і збитками, попри тиск і репресії, Богом дана людська гідність живе, і, як трава крізь бетон, розквітає.

Усвідомлення цієї істини дає нам насагу відкидати неправду про нашу приреченість. Наші славні і невідомі герої гідності – наші матері і бабці, воїни і священослужителі, наші немічні і відкинуті, – свідчать нам про те, що Божий дар гідності не можна відібрати. І що ним можна жити, якими б не були обставини. **В нашому Інституті Історії Церкви є дві тисячі свідчень про підпільну Церкву в тоталітарні часи. Спроба тотального контролю і обмеження людської гідності не вдалася, і ті свідчення нам показують, що у всіх можливих і неможливих обставинах**

можна жити у духовний спосіб. Іншими словами, можна жити, переживаючи нашу, Богом дану, гідність. Інколи, а то і часто, саме у складних, несприятливих чи вбивчих умовах, людська гідність живе найбільш переконливо.

У Різдвяний час хочеться побажати кожному з нас наблизитися до таїнства нашої людської гідності. Властиво Різдво, в якому Бог стає людиною для того, щоб людина могла стати Богом (за святим Атанасієм Великим, Отцем Церкви IV століття), дає нам переконливий урок, і для всіх доступний приклад того, що Господь розділяє нашу долю, і таким чином ділиться з нами своєю Божественною гідністю.

Не бійтеся брати один за одного, та передусім за себе самих, відповідальність. Будьте вільними та гідними.

Гідність – це наша тотальність. Вона не є якимось атрибутом. Це не сорочка, яку можна одягнути, а потім скинути, і залишитись собою. Гідність – це незатерта риса, властивість чи ідентичність людини, яка з нами від самого початку. Інколи вона може бути припорошеною, обкинутою болотом, навіть розчавленою, але завжди є, бо без неї людина не може жити.

Гідність вартує всього, часом навіть власного життя.

Владика Борис Гудзяк, нотатки, січень 2011

КОЛИ ДО ЄС БЕЗ ВІЗ?

С-на: Сінді Сіммс

Наступного року громадяни України, які встигли одержати біометричний паспорт, отримають право подорожувати до ЄС без віз. На жаль, це не означає, що Україна виконала всі вимоги плану – в частині боротьби з корупцією і досі лишилися «проблемні питання». Але Брюссель пішов на безпрецедентний для себе крок та вирішив запустити процедуру скасування віз, заклавши очі на недопрацювання з боку України. ЄС має правило не вірити обіцянкам Києва, але цього разу – зробив виняток. Бо на кону – надто багато. В разі відмови іміджеві втрати ЄС в Україні були б завеликими. І, нарешті, відмова Єврокомісії (ЄК) стала б «ядерною зброєю» для російської пропаганди.

Попри те, що ЄК не встановила формальних умов для скасування віз, де-факто Київ ще має виконати п'ять

зобов'язань, які дали Президент та Прем'єр. І якщо Україна просто проігнорує свої обіцянки, можемо бути

впевнені – ЄС цього не пробачить. «У Єврокомісії вивчили всі наші аббревіатури (новстворених антикорупційних

органів), вони вітають усі інституційні перетворення, але це все має працювати», – заявив глава МЗС Павло Клімкін. Отже, в Україні ще є шанс «завалити» безвізовий. І в уряді усвідомлюють це.

Президент Порошенко та прем'єр Яценюк надали ЄС гарантії, що в першому кварталі 2016 року:

- ефективно запрацює Національне Антикорупційне Бюро та Спеціалізована Антикорупційна Прокуратура (САП);
- буде змінено закон про прокуратуру щодо принципів формування САП;
- завершиться створення та розпочнеться робота Національної Агенції з Питань Запобігання Корупції (НАЗК);
- будуть внесені зміни до закону про Агенцію з Повернення Активів і управління ними, а також законів про спецконфіскацію та арешт майна;
- буде змінено держбюджет, щоби передбачити фінансування всіх згаданих органів.

Виконати всі ці вимоги буде непросто. Справді непросто. Головним відповідальним за їх виконан-

ня є Верховна Рада, але не тільки вона. Та якщо Київ принаймні докладе зусиль, щоби мати прогрес по всіх пунктах «антикорупції» та не зупинить інші реформи чи законодавчі зміни, які вже відбулися, безвізовий режим гарантований. І дату його запровадження можна передбачити вже зараз.

Очікуваний термін скасування віз для українців – останній тиждень липня. Не так швидко, як хотілося, але за нинішніх умов і це – вкрай оптимістично. Є також найоптимістичніший варіант – за якого ЄС знову буде згодний «все пробачити» Києву, ухвалить рішення на Раді ЄС на початку березня. Тоді можна буде зустрічати травневі канікули в Європі, поїхавши туди лише за біометричним паспортом. Цей варіант видається фантастикою для тих, хто хоче змусити Київ виконати всі зобов'язання, але його все ж не варто виключати. Але для цього, звісно ж, Києву доведеться показати точно таку «космічну швидкість» виконання антикорупційних домовленостей. Якщо Рада ухвалить необхідні закони вже в січні, цей варіант справді може стати реальністю.

Сергій Сидоренко,
«Європейська правда»

ЧОГО ДОСЯГЛА УКРАЇНА ЗА ДВА РОКИ ПІСЛЯ МАЙДАНУ

Два роки тому на київському Майдані почалися народні протести проти Віктора Януковича. Відтоді Україна пережила падіння економіки: вона скоротилася на 18%, але Блок Петра Порошенка все одно отримав більшість голосів на місцевих виборах 25 жовтня. Можна сказати, що агресія РФ загартувала українську націю; країна провела ряд реформ. Нижче – моя оцінка ключових економічних реформ.

1. Найважливішою реформою було підвищення енергетичних тарифів 1 квітня, яке знищило більшість пільг і привілеїв в енергетичному секторі. Енергетичні субсидії скоротилися до 6% ВВП, імпорт газу скоротився, а споживання газу за рік зменшилося на 25%. Наступним кроком має стати створення нових ринків для газу і електрики. Закон про ринки було прийнято, але ще не втілено.
2. Україна провела серйозне фіскальне коригування,

скоротивши державні витрати з 53% ВВП до 46% ВВП. Бюджет більш-менш збалансований. В основному цього вдалося досягти за рахунок скорочення енергетичних субсидій. До того ж, спеціальні пенсії були скорочені, а деякі пенсійні витрати – урізані.

3. За півтора року було закрито 63 з 180 банків, а також було прийнято рішення про розкриття кінцевих бенефіціарів. Доведеться закрити ще близько 50 банків, щоби повністю реструктуризувати українську банківську систему.
4. Були здійснені значні зусилля для збільшення прозорості, в основному за допомогою інтернету. Уряд створив низку баз даних, де вказані власники банків і нерухомості. Також було створено базу державних витрат.
5. Було проведено серйозну дерегуляцію, зменшено

кількість перевірок.

6. Запроваджується система електронних закупівель, яка повинна принести значні зміни на краще у сфері держзакупівель.
7. У березні уряд забезпечив отримання значного фінансування від МВФ на суму \$17,5 млрд. МВФ також реструктуризував \$18-мільярдний зовнішній борг України. Завдяки цим реформам економіка, схоже, стабілізувалася. За період з другого по третій квартал 2015 року ВВП збільшився на 0,7%, хоча порівняно з минулим роком зберігається семивідсоткове падіння. Починаючи з березня, курс гривні стабілізувався на рівні 22–24 гривні за долар. Золотовалютні резерви зросли з \$5 млрд у березні до \$13 млрд в даний час. У квітні інфляція досягла пікового 61% через девальвацію і підвищення енергетичних тарифів, але тепер стрімко падає.

Критичною проблемою ук-

раїнських реформ є відсутність змін у судовій системі. Потрібна чистка Генпрокуратури і реформування судів.

В Україні є 1883 державні компанії, які є стабільним джерелом корупції. Уряд не зміг приватизувати жоден з глибоко вкорінених корисливих інтересів різних груп.

Також не було проведено реформу держслужби. Зарплати навмисно залишені низькими, що змушує чиновників покладатися на інші джерела доходу. Незалежне виробництво нафти і газу різко падає через правила, немов спеціально розроблені, щоби вижити нинішніх власників бізнесу – і це в момент, коли Україні якраз потрібно збільшувати виробництво нафти і газу. Нічого не зроблено для поліпшення охорони здоров'я або державних шкіл, хоча це комплексні завдання, якими, як правило, займаються на пізніших етапах реформ.

До місцевих виборів 25 жовтня зберігалися побою-

вання, що люди виступлять проти реформ і проголосують за популістів, але цього не сталося. Результати виборів були неоднозначними. Головна небезпека зараз – те, що момент для проведення реформ може бути втрачений.

Головний актив України – її сильне громадянське суспільство. Україна надто відкрита, щоби залишатися настільки корумпованою. Українці надто освічені, щоби залишатися настільки ж бідними. Комусь доведеться відступити, і наврод чи українське суспільство відступить.

Андерс Аслунд, шведський економіст, науковий співробітник «Atlantic Council», подано за «Новое Время» (скорочено)

ПРО ОСВОЄННЯ НІШИ МІЖ ТОТАЛЬНОЮ ПОКОРОЮ І БУНТОМ

Мирослав Маринович, віце-ректор Українського Католицького Університету про місце Революції Гідності в майбутніх підручниках історії

Майдан був, безумовно, важливою історичною подією, ще одним злетом духу України, ще однією значущою можливістю для українців, у настанні якої я вже почав було сумніватися. В духовному розумінні, це було піднесення народу, доказ його спроможності боротися за свої права. І як подія ентузіастичного піднесення вона завершилася. Людина не може постійно жити на ентузіазмі.

Проте енергія Майдану не пропала – вона втілилась у волонтерство, у загони добровольців, перейшла до тих мужніх людей, перед якими хочеться схилити голову. Волонтерство – це компенсація ганебної неспроможності генералітету українського війська, і саме волонтери врятували честь української держави. А головне, такий прояв сили і мужності стався в країні, яка ще рік до того вважалася символом пасивності. Це засвідчило потенціал українського народу, який може здолати будь-які перешкоди. У політичних діячів Майдану певною мірою також наявна ця енергія, хоча часто є сумніви щодо її ефективності. Виглядає, що вони влились молодим вином у старі бурдюки, проте все одно продовжують з антиукраїнськими силами боротися.

В історичних книжках про Майдан писатимуть високі слова. Нинішні розчарування

на кшталт «все пропало», «даремно люди гинули» – це емоційні зриви, за якими немає розуміння справжнього ходу історичних процесів. Енергія Майдану дуже велика, і я би уникав розпачливих висновків. Майдан добре виконав свою роботу, стара влада потроху відходить, і було б неправильно думати, що після Революції Гідності все одразу буде чудово. Так у житті не буває.

Як нація ми усвідомили, що не маємо нічого спільного з «руським міром». Так, є окремі люди, які його підтримують, але як нація ми зовсім інші, відмінні. Взяти хоча б те, як росіяни миряться з діями своєї влади, а український народ двічі не мирився.

У нас досі є корупція і нетолерантність, але це наслідки того, що ми досі не здолали патерналістських реакцій всередині себе. Люди занадто довго жили в державі, яка обіцяла повне забезпечення їхніх потреб, і звідси походять докори на адресу нинішнього керівництва держави. Звісно, воно також має свою відповідальність за стан держави, але не меншу має і сам народ, який, для прикладу, й далі бере і дає хабарі. Але чому люди це роблять? Бо вважають, насправді, що від чиновника залежить їхнє майбутнє. Це типова патерналістська реакція, коли бракує віри,

що сама людина може забезпечити свої потреби у законний спосіб.

Подолання корупції й патерналізму буде нашим завданням на найближче майбутнє. А щоб переконатися, що це можливо, порівняймо Помаранчеву Революцію і Революцію Гідності. Під час першої люди скандували: «Ющенко, Ющенко!», що є типовим проявом патерналістської реакції: мовляв, ми тебе виберемо, а ти тоді побудуй нам нормальну країну. У 2014 люди вже не кричали: «Порошенко, Порошенко!»; вони вірили, що зможуть самі домогтися змін, узяти відповідальність за своє майбутнє. Але коли ентузіазм зник, з'явилося розчарування, відчуття, що нічого не вдасться. Далися взнаки наші звичні реакції, над викоріненням яких треба ще працювати.

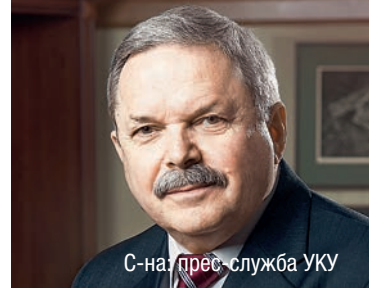
У 2012 році виглядало так, що українці вже втратили тонус і не готові до змін. Майдан продемонстрував зворотнє, проте наразі ми надмірно емоційно реагуємо на події. За свої права слід боротися продумано і цивілізовано. Нам треба освоїти нішу між тотальною покорою і цілковитим бунтом, брати приклад із Заходу, де громадянське суспільство використовує необхідні механізми, щоб озвучити проблему, упевнитися, що її слід подо-

лати, і врешті-решт справилися з нею.

Я оцінюю Майдан надзвичайно високо, але варто усвідомлювати, що він не є належним інструментом демократії. Він радше свідчить, що демократичні механізми вирішення проблем заблоковані. Нам слід знаходити цивілізовані засоби, щоб коригувати дії свого уряду, якщо вони нас не влаштовують. І одним із таких шляхів є голосування на виборах.

Зневіра є для нас загрозою, оскільки не несе жодного конструктиву. Народ повинен усвідомлювати, що вона на користь лише Путіну, який якраз хоче, щоб ми цілковито зневірилися у своїх можливостях. І вистачить бодай цього чинника, щоб я відкинув сумніви і вірив у той величезний шанс, який мають перед собою українці.

Майдан засвідчив величезну консолідацію тих сегментів, які, здавалося б, ніколи не об'єднуються. Регіони, що донедавна були скептичні щодо всього українського, такі як Дніпропетровськ чи Одеса, стали українськими, і це стало символом консолідації. Але сьогодні ми повертаємося до своїх улюблених стереотипів, до звичних і комфортних реакцій, де значне місце посідає критиканство. Фраза «Київ не чує нас» стає знову

С-на прес-служба УКУ

улюбленою. Звичайно, Київ робить помилки. Для прикладу, це добре, що йде процес деолігархізації, але чому борються тільки з одним Коломойським? Адже тоді це «розборки» між олігархами, а я не хочу брати участі в олігархічних війнах, бо це обман. Суспільство має дійти до такого рівня, щоб успішно контролювати владу.

Перехід від комуністичного патерналізму – складний процес. І ми не станемо німцями чи австрійцями, наша демократія буде інакшою. Поки що опозиційні групи пропонують нам радикальну альтернативу: зруйнувати все до основи, а потім збудувати нову прекрасну Україну. Оті лукаві обцянки негайного успіху мене страшенно дратують, і якщо люди купуються на такі ідеї, то вони не знають життя.

Має з'явитися нова політична сила молодих демократів, які засвідчать, що дотримуються демократичних цінностей європейського суспільства і вміють їх захистити. Тоді є шанс, що ми пройдемо цей процес достатньо швидко, хоч і переживатимемо різні його фази. (...)

Підготувала
Оксана Піддубна,
журналістка «Великої ідеї»

Українці в Швеції

ПОСПІШАЙТЕ РОБИТИ ДОБРО!

Люди дуже часто говорять про те, що потрібно творити добро, і тоді світ стане кращим. «За добро добром відплачують» – говорить народна мудрість. Мабуть, у нашому непростому світі складно творити добро. Ми боїмося чинити добро, тому що не впевнені, що нам за це віддячать.

Хотілося б скинути ці обмеження і просто робити добро безкорисливо, не сподіваючись на вигоду. Від цього можна отримати велику, безмежну радість. Найщасливіші люди – ті, хто вміє допомагати іншим просто по волі своєї душі. І для них

це так само природно, як дихати. Саме виховники Пласту сестричка Мотря Яремко, подруга Іра Пришлівська, друг Роман Нагуляк виховують це почуття у пластунів. Бо добра людина не падає з неба, її треба виховати.

«Різдвяний час – це час

здійснення бажань і час добрих справ. Пластуни Стокгольму вирішили зробити свій невеликий внесок у здійснення бажання одного маленького українця, Юрчика. А його найзаповітніша мрія – видужати», – пише в листівках подруга Іра до парафіян і запрошує всіх прийти на ярмарку, яку організовує Пласт після Богослужіння. Люди охоче купують солодощі, які спекли пластунки, ялинкові прикраси, що виготовили власноруч пташата та новацтво. Кошти, зібрані від продажу

на різдвяній ярмарці, були переслані в Україну. Цю добру справу пластунами було зроблено 6 грудня 2015 року. Було б чудово, якби добра стало більше і люди зрозуміли його важливість.

Спішіть добро творити,
Щоб нам не згинуть у морі зла,
Щоб кожен міг серед краси
прожити
У царстві справедливості
й добра.

Для «ХГ» Н. Войтюк

ПРИСУТНІСТЬ ХРИСТА В ЛЮДИНІ

Уже з давніх-давен християни задаються запитанням: як відчутти в собі присутність Христа? Адже він є наймогутнішою і реальною силою в житті людей. Світло Його особи розв'язує всі питання, які нас тривожать, розвіює всі сумніви.

Кожен може відчутти на собі Його присутність і Його дію в боротьбі як із спокусами, так і з гріхами. І коли ми маємо випробування і хвилини сумніву й жалю, то Ісус Христос полегшує наше горе, будучи біля нас. Ісус Христос більше, ніж хто інший, з тих, хто жив чи живе, може перетворити характер людини, надаючи стимулу до життя. Ми, християни, постійно прибігаємо до молитви, щоб відчуття присутності і близькості Христа було помітним, щоб сила, радість, надія, мир і віра впливали з цього відчуття. Христос перебуває з людиною доти, поки християнин продовжує вивчати життя, діла і вчення Спасителя.

Коли ми хочемо, щоб Ісус Христос був і залишався для нас допомогою в житті, то повинні підкоритися

Йому і старатися у всьому наслідувати Його приклад. Праведне життя, чи хоча б бажання провадити праведне життя, обов'язково потрібні людині, щоб вона відчула близькість Христа. Бо людина із лукавим і нечистим серцем не може відчувати Христа як силу благодатну. Той, хто горить бажанням будувати своє внутрішнє і зовнішнє життя за прикладом Христа і хто буде поводитись праведно, говорячи правду і істину в своїм серці, той завжди відчуватиме в собі присутність Христа. Слова:

Блаженні чисті серцем, бо вони Бога побачать, сказані самим Ісусом Христом, означають, що чисте серце не тільки є вільне від захланності чи звичайних гріхів розпусти, але й вільне від гордості, заздрості, ревнощів, брехні й недовіри до Бога.

Святий Августин одного разу впливав себе на думці, коли молився: Господи, даруй мені чистоту, але зачекай трохи! Так само і ми, поведимося, кажучи: «Господи, дай мені смирен-

Джованні Баттіста Каччіні, «Христос»

ня, але не відбирай від мене влади, яку я досягнув». Або: «Господи, дай мені любов до інших, але почекай, поки я не відомщу ворогам». Коли із тисячі речей ми віддамо Христові майже все, але залишимо одну, то не можемо відчутти в собі живу присутність Христа. Або він буде Господом усього, або нічим.

Віруючій людині багато користі дає постійне нагаду-

вання собі про присутність Христа. Нагадування розвиває в нас ненависть до гріха, вдосконалює людину в добрих діях, зміцнює в нас віру і дає впевненість у допомозі Божій. У цьому випадку найкращий спосіб – це щоденна молитва в певний час. Дуже велике значення має спільна молитва в храмі, бо допомагає більш реально відчутти Христа. Також необхідно черпати силу з благодаті святих Тайн, особливо зі святої Тайни Євхаристії, причащення Тіла і Крові Спасителя, де Христос присутній і нагадує нам про свою присутність серед нас і про жертву, яку він приніс за нас.

Було б дуже добре, коли б наближення спокуси викликало в нас думку про Христа. Нехай кожна спокуса дріб'язковості, егоїзму, заздрості відразу нагадує нам про присутність біля нас Христа. Тоді ми будемо здатні перетворити навіть ці камені спотикання на джерело нової сили. Так пророк Давид промовляв: Господь... праворуч мене.

Близькість Господа ми відчуваємо особливо, коли

відаємо себе на служіння ближнім своїм. Самовідданість в служінні людям – найкращий прояв любові до Ісуса Христа. Він ясно навчає нас, що через служіння людям в їхніх потребах, ми знаходимо доступ до його присутності. *Бо голодував я, і ви дали мені їсти, жадав пити, і ви напоїли мене; був нагий, і ви одягли мене; нездужав, і ви відвідали мене; в темниці був, і ви прийшли до мене.* Праведники, не зрозумівши Божих слів, відповіли йому: «Господи, коли ми бачили тебе голодного і нагодували тебе, або як ти жадав пити, і напоїли?». Запам'ятайте, дорогі мої, відповідь Христа: *Істинно кажу вам, коли ви вчинили це одному з цих моїх братів найменших, то мені вчинили.* І не забуваймо, що ми можемо також допомагати ближнім своїм не тільки добрими ділами, але і молитвами.

Христос не ховається від нас. Він бажає відкритися нам, влитися в наше життя з більшою силою. Але і ми також повинні бути повністю відкриті для Господа нашого, Ісуса Христа. Тоді пізнаємо Його й будемо з ним до того дня, коли побачимо Його Царство, де станемо подібні до Нього, бо побачимо лице його.

Отець Ярослав Карп'як, «До Світла»

ДИВА З ЛЮДИНОЮ

Цю розмову з покійним уже Євгеном Сверстюком ми записали 17 жовтня 2014 року. Це одне з останніх інтерв'ю дисидента, письменника, філософа і громадського діяча. Спробуйте повірити, – цей заповіт пана Євгена надихав нас до дії впродовж цілого року.

► **Що для вас означає мрія? І чи ви вірите в чудеса?**

Євген Сверстюк: Слово «мрія», до речі, в українську мову ввів Михайло Старицький. Спершу воно здавалося дивним, але згодом закоренилося. Очевидно, людям дуже бракувало цього слова. Для молоді людини мріяти змінити світ – нормальне явище. Якщо в людини немає мрії і прагнень – ця людина не світитиметься або погасла. В кожному поколінні є мрійники, які досягають мети. Звичайно, можна мріяти знайти гаманець на вулиці, але це профанація мрії. Ідеться про те, щоб мріяти стати кимось в житті.

► **Треба лише повірити в правильні речі?**

Є. Сверстюк: Власне кажучи, тільки ті, що прагнули, досягали. Прочитайте біографії

знаменитих людей. Вони прагнули, і це прагнення активізувало їхні сили. Це дуже важливо. Якщо людина ставить високі цілі у житті – її сили подвоюються, потроюються та людину стає не впізнати.

Не думаю, що питання мріяти чи не мріяти є дискусійним. Інша справа, що мрія, як і все інше, вироджується у мрійництво. Людина впадає в це мрійництво і живе тільки в ньому, не прагнучи досягти чогось.

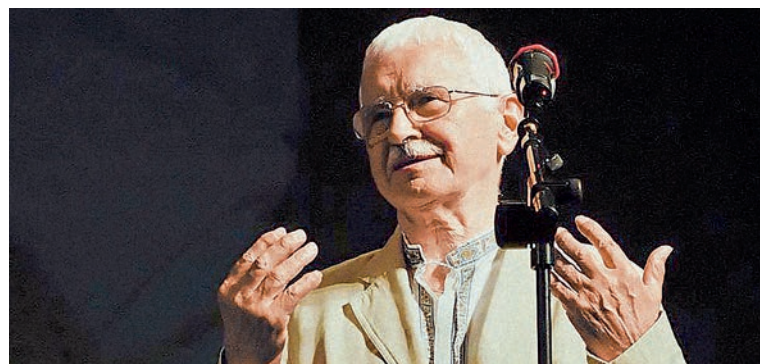
► **А як щодо чудес?**

Є. Сверстюк: Є одна тенденція. Її свого часу висловив Маяковський як таку собі марксистську доктрину: *Та немає чудес, і нічого мріяти про них.* Але чудеса є! Вони просто непомітні одразу. Це не звичайний збіг обставин, це

є понад обставинами! Майже кожен, хто вірить, потрапляє у диво і здатен диво творити! Апостол Петро хотів іти за Христом по воді, але перелякався і сказав: *Я тону.* Христос йому відповів: *Мало віри.* Петру бракувало лише віри, щоби з ним трапилось це диво! Людина, яка окрилена духовно, потрапляє в силове поле руки провидіння, їй помагає якась сила.

► **Багато людей трактують це як випадковість.**

Є. Сверстюк: Між випадковістю і чудом є різниця. Чудо має явні ознаки втручання Вищої Сили. Чудеса стаються з кожним, тільки є люди, які цього не помічають. Люди не пам'ятають розмов, не пам'ятають снів... Вони лише фіксують те, що щось сталося. І через це не помічають

чудес. Чим більше людина є наповнена духовно, чим більш вона окрилена, тим частіше з нею трапляються ті дива. Є люди зневірени, але ми не говоримо про них, вони є аномалією. В людей, які живуть духовним життям, є надія на допомогу Вищої Сили. Ця Вища Сила допомагає суттєво і несподівано. Отже, не має потреби доводити, що життєвий шлях кожної людини, яка жила і думала, наповнений такими дивами. Я не буду їх всіх перелічувати, на то забракне часу, та й вам довго записувати (сміється).

► **Що ж би ви побажали тим, хто так і не повірив в**

реальність чудес?

Є. Сверстюк: Для людей, які не вірять в чудеса, які є тверезими скептиками, раджу спробувати уважніше приглянутись до поведінки і досягнень людей окрилених та творчих. Подивіться скільки чудесних речей вони зробили! Не відомо звідки це з'явилося в їх уяві. Наприклад, шедеври літератури чи мистецтва. Це теж чудо – чудо творчого акту. Творець наділив людину творчою, моральною силою творити чудеса. Ми такими людьми цікавимося найбільше не тому, що вони рідкість, а тому, що вони сіль землі.

Подано за velykohobazhayte.org

«Багато людей хотіли стати Богом, і тільки один Бог захотів стати людиною.»

(Арно Бакгаус – німецький християнський пісенкар, акціоніст)

«Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне. Бо Бог не послав Свого Сина на світ, щоб Він світ засудив, але щоб через Нього світ спасся.»

(від Івана, 3:16–17)

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ!

Малюнок В. Чикало

Христос Раждається!

**З Різдвом Христовим!
Найщиріші побажання
Радісних Різдвяних свят
і мирного нового
2016-го року Божого!**

Нехай Вифлеємське Дитя –
Предвічний Бог обдарує
своїми небесними дарами
та дозволить дочекатись
кращих днів!

Петро

Єпископ Петро
Мюнхен, дня 23.12.2015

ПОВІДОМЛЕННЯ

**6 СІЧНЯ 2016 РОКУ
В ЕФІРІ ДРУГОГО
БАВАРСЬКОГО РАДІО
(BAYERN 2) о год. 18.45
БУДЕ ТРАНСЛЮВАТИСЯ
ТРАДИЦІЙНА РІЗДВЯНА
РАДІОПЕРЕДАЧА
«УКРАЇНСЬКЕ РІЗДВО».
НЕ ЗАБУДЬТЕ
УВІМКНУТИ!
ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!**

ПРОПОВІДНИК ПАПСЬКОГО ДОМУ СЕМІНАРИСТАМ

С-на: www.lds.lviv.ua

Кожного разу, коли я є запрошений говорити до семінаристів, таких як ви – в майбутньому священиків, я завжди кажу: вчіться, добре готуйтеся, але не старайтеся, щоб навчання було вашою основною метою, ціллю вашого життя має бути Ісус. Навчання має бути для вас інструментом, за допомогою якого одного дня будете звичати Ісуса людям. Люди не будуть питати про ваше богослов'я, люди, які наближаються до священика, в спосіб більше чи менше свідомий, будуть шукати Ісуса.

Є такий епізод в Євангелії. Одного дня слухали Ісуса деякі греки, це були віруючі євреї, але вони походили з Греції. Вони були захоплені присутністю Ісуса. Вони якось так не наважувалися на пряму до нього звернутися, і тому звернулися до одного апостола, до Филипа. І кажуть йому: *Ми б хотіли побачити Ісуса!* Я думаю, що сьогодні люди мають те саме питання до нас: *Ми хотіли б побачити Ісуса!* Ми це можемо їм представити нашою вірою, нашою спосібністю служити іншим.

Іншими словами, дорога молоді, цей час, який ви зараз проходитье у формації, це має бути час, коли ви маєте наповнитися Христом. Наповнитися на рівні розуму, приймаючи всі правди віри, на рівні серця все більше і більше розвиваючи стосунок любові з Христом, тому що завтра ви настільки зможете віддавати, наскільки ви зможете тут у себе взяти.

Діти, чи ви знаєте скільки мені років? Мені 81 рік. Я можу вам сказати, що Ісус ніколи мене не розчарував.

Не має кращого способу провести своє життя, як саме служити йому, ти ніколи не розчаруєшся. Ісус давав мені чимало несподіванок, жартував зі мною, ще й як жартував! Я походжу з робітничої родини, і подумайте тільки! Три дні тому я проповідував в Лондоні у Вестмінстерській церкві перед королевою Англії, а через тиждень я буду проповідувати перед папою Франциском, кардиналами і всією Римською Курією. Коли я був у вашому віці, я ніколи не думав, що Бог матиме для мене такі плани. Проте найважливішим є те, що кожен з нас робить. Не важливо те, яке місце ми займаємо в Церкві, важливо те, яке місце займає Ісус в серці кожного з нас.

ЯК СТАТИ ІНСТРУМЕНТОМ ІСУСА?

Мої ресурси такі самі, як у вас. Я сформував себе через навчання, молитву, літургію. Я францисканин, капуцин, колись ми мали таке строге життя... Під час новіціату, який я проходив, ми кожної ночі вставали на молитву, на молитву йшли босими, наші очі мали бути завжди опущені до низу. Але скажу вам, що не ці речі мене сформували. Головне: вивчення Божого слова, молитва. Мені особисто дуже

багато помогло також читання різних мистецьких творів літератури. Не якісь там романи, але великі духовні автори! Все те, що я прочитав, мені дуже допомагає у проповідництві. Це мені допомагає зробити Боже слово значущим в житті людей. (...) Дуже важливо все це прийняти і фіналізувати, але так, щоб це було на славу Ісуса, але не на мою славу. Найкраще служіння для Церкви, це бути інструментом Ісуса.

Є ще один середник, який ви можете мати, щоби ширити Ісуса. Знаєте який? Ваше обличчя. Ви маєте мати обличчя, з якого променює Христос, ви не маєте бути понурими. Подивіться на людей, які є щасливими. Подивіться на ваших братів, сестер, які є закохані, зверніть увагу, чи вони мають обличчя трошки відмінне від вашого. Наш вираз обличчя має бути спокійним, миротворчим, як особи, яка зустріла свою перлину.

На основі відеозапису, оприлюдненого отцем Раньєро Канталамессоу, проповідником Папського Дому, підготував Роман Крик. Виступ о. Канталамессі записано під час зустрічі зі студентами Львівської Семінарії Святого Духа. Синхронний переклад отця Ігоря Бойка (він ліворуч на світліні)

ПРОЩАННЯ З ПЕТРОМ БАЛИЦЬКИМ

1 грудня відійшов до Господа по свою нагороду добрий християнин та великий патріот України пан Петро Балицький. Його вклад в життя української громади Данії є надзвичайно великий. На могилі, яку пан Балицький підготував собі задалегідь, написано: «Протест проти нацистського та комуністичного геноциду в Україні. В 1932–1933 роках з вини диктатора Сталіна від голоду загинуло 7 мільйонів людей». Вічна пам'ять!

о. Василь Тихович

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München

Inhaber, Herausgeber und Verleger: Apostolische Exarchie für katholische Ukrainer in Deutschland und Skandinavien

Для прикрашення цього випуску «ХГ» було використано фрагмент роботи Якова Гніздовського «Різдвяна листівка».

D-81629 Postfach 86 02 69 Druck: Kolo UA-82100
Drohobytsch Tel. +380 3244 29060

Погляди авторів не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція в потребі скорочує і мовно виправляє надіслані статті.
Газета виходить двічі на місяць.

Chefredakteur: Roman Kryk
Stellvertretender Redakteur: Bohdan Pidlisetsky
Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@t-online.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
www.ukrainische-kirche.de

Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати на conto: Apostolische Exarchie
LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF1 M 0 5